

BERG 21

pondělí 2. srpna 2021

19:30

Studio Hrdinů

SLYŠET 2x

Fausto Romitelli EnTrance [česká premiéra]

Pavla Radostová – soprán

Peter Vrábel – dirigent

Orchestr BERG

Roman Hranička a Anna Veverková – housle, Martin Adamovič – viola, Vojtěch Urban – violoncello, Anna Kellerová – kontrabas, Anna Stavělová – flétny, Kamila Mořková – hoboj a anglický roh, Zlata Vohryzková – klarinety, Adam Pišek – fagot a foukací harmonika, Petr Zirhut a Barbora Šimůnková – horny, Tomáš Dabrowski – trubka, Štěpán Janoušek – trombón a foukací harmonika, Stanislav Gallin – klavír / syntezátor, Eliška Tkadlíčková – sampler, Martin Opršál – bicí nástroje, Jiří Lukeš – elektronika

Jan Komárek – light design, Eliška Bejčková – sound design

SLYŠET 2x

S novou hudbou je to jako s cizími jazyky – opakovaný poslech nám pomáhá rychleji a lépe rozumět. Když slyšíme na koncertě něco vůbec poprvé, máme velmi intenzivní nový zážitek. Když si ale totéž poslechneme soustředěně znovu, můžeme objevit i to, čeho jsme si napoprvé nevšimli, a náš zážitek tak může být ještě bohatší. Vůbec nejlépe jsou na tom asi muzikanti, kteří si při přípravě a zkouškách konkrétní skladbu zahrají mnohokrát...

My si v každém případě myslíme, že platí –
slyšet jednou je dobré, slyšet dvakrát ještě lepší.
A jsme zvědaví, co tomu řeknete vy.

Italský skladatel **Fausto Romitelli** [1963–2004] studoval nejprve v Miláně a Sieně, od roku 1991 ale pobýval v Paříži, kam přesídlil, aby mohl studovat u Gérarda Griseyho, ovlivnili ho i další francouzští spektralisté. Mezi lety 1993–1995 se na pařížském institutu IRCAM zabýval možnostmi využití technologií v hudbě. Soustředil se na experimenty se zvukem [jak prohlásil: „Zvuk je materiál určený k následnému opracování.“], pravidelně se inspiroval v oblasti avantgardního rocku apod. Je doslova modelovým skladatelem své generace – získal celou řadu cen v mezinárodních skladatelských soutěžích, své skladby psal na objednávku interpretů, spolupracoval s ansámblami zaměřenými na současnou hudbu, pravidelně také získával pro tvorbu konkrétních děl granty od nadací nebo z veřejných zdrojů. Z jeho kompozic můžeme zmínit například Nameless City pro smyčcový ansámbl [1997], Trash TV Trance [2002] pro sólovou elektrickou kytaru nebo Audiodrome – Dead City Radio pro symfonický orchestr [2003]. Jedno z jeho stěžejních děl, triptych Professor Bad Trip [1998–2000], je inspirováno „blouznivými“ texty Henriho Michauxe a ovlivněno prvky

psychedelického rocku šedesátých let. Na tento opus navazuje také poslední Romitelliho dílo *An Index of Metals* [2003] pro soprán, ansámbli, elektroniku a videoprojekci, jehož premiéra se uskutečnila krátce před jeho smrtí. Jeden z nejzajímavějších italských skladatelů podlehl vážné nemoci ve věku pouhých 41 let.

EnTrance jsem vytvořil jako nápodobu rituálu, který vede do stavu transu. Hlas střídá nádech (do mikrofону vlevo od obličeje) a výdech (do mikrofону vpravo). Tento pohyb, nádech-výdech posvátných slabik, jeho zrychlování a doplnění otáčením hlavy, připomíná některé tradiční hudební rituály, které usnadňují přechod do transu za pomoci fyziologických faktorů, jakými jsou hyperventilace při zrychlení dechu, jinak řečeno maximální okysličení mozku. [...]

Elektronické zvuky vznikly syntézou akustických zvuků vytvořených hudebními nástroji, které ve skladbě nehrají – zobcová flétna, basová a elektrická kytara. Vůbec jsme nezpracovávali lidský hlas.

Pokud jde o zpěvačku, nedá se označit v tradičním slova smyslu za „solistku“, vnořuje se a vynořuje ze zvuku ansámbli. V průběhu celé skladby pracuje s nádechem, výdechem a zpívá mantru složenou z 15 slabik převzatých z Tibetské knihy mrtvých.

[...] V této skladbě nenajdete eleganci a harmonii proporcí, formální vyváženost nebo postupné a lineární transformace. Předkládám tu naopak stránku obsesivní a násilnou, repetitivní a vizionářskou, oscilující mezi extrémní hutností a extrémní vzdušností.

„Rafinovaná hudba nepostačuje naší touze“ – jak říká Rimbaud.

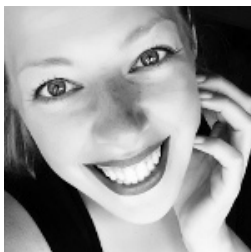
[Fausto Romitelli, z textu k premiérovému provedení]

Tibetská kniha mrtvých

Posadte se nahý pod čistou oblohu, tam, kde nefouká studený vítr, na zem, na pohodlné místo. Vroucně se modlete a vyslovujte tuto formuli:
óm a ju šé sa ra ha [ra] ka ra ré šva ré, húm, phat.

Vyslovte ji stokrát. Stále neoblečený, uctěte nejvyšší božstvo. Po opuštění pozice jógy, držíce v ruce pouze symbol náhrdelníku, vepište písmeno „a“ doprostřed stínu vrženého tímto symbolem. Ve chvíli, kdy je písmeno „a“ vepsané uprostřed stínu, podívejte se upřeně tím směrem a bez mrknutí očí tam napřete svoje myšlenky. Až se váš pohled zakalí a klenba oblohy se stane průsvitným prostorem, váš vlastní obraz se promění podobně jako obloha.

Kompozice *EnTrance* vznikla na objednávku pařížského institutu IRCAM, elektronická stopa vznikla na podzim roku 1995 ve studiích tohoto institutu ve spolupráci s Laurentem Pottierem. Premiéru uvedl 26. ledna 1996 v Paříži Ensemble intercontemporain pod vedením Eda Spanjaarda, sólového partu se ujala sopranistka Françoise Kubler.

Pavla Radostová [*1989] zpívá od dětství v rodinném souboru *Musica Laetitia*, který se věnuje převážně barokní hudbě. Je absolventkou brněnské konzervatoře a JAMU. Jako sólistka a komorní zpěvačka pravidelně spolupracuje se soubory různých žánrových zaměření [Collegium 1704, Ensemble Opera Diversa, Czech Ensemble Baroque, Ensemble Inégal, *Musica Aeterna*, Filharmonie Brno, Brno Contemporary Orchestra, Orchestr BERG, B-Side Band, Tupá Šídla ad.] a dirigenty [Alexander Liebreich, Dennis Russel Davies, Václav Luks, Pavel Šnajdr, Mario de Rose ad.]. Uvedla již řadu českých i světových premiér. V roce 2018 debutovala v Jihočeském divadle v Českých Budějovicích jako Barena v Janáčkově opeře *Její pastorkyňa*. Jako sólistka se podílela na natočení několika CD. Své vzdělání si rozšiřuje pravidelnou účastí na pěveckých kurzech a workshopech [Letní škola barokní hudby, Letní hudební akademie Kroměříž atd.] pod vedením předních českých i zahraničních lektorů [např. Piotr Olech, Jean-Francois Lombard, Emma Kirkby, Andreas Scholl, Michail Lanskoi, Gabriela Beňáčková ad.]. S Orchestrem BERG zpívala poprvé v červnu 2019 skladbu *Tehillim* od Steva Reicha, následovala řada dalších příležitostí, mimo jiné i v projektu *Hudba k siréně*.

Peter Vrábel je slovenský dirigent, který žije a pracuje v Praze. V roce 1995 založil Orchestr BERG a určil jeho hudební směřování – díky němu je dnes tento orchestr oceňován jako jedinečný interpret hudby 20. století a hudby soudobé. Spolupracuje se soudobou českou skladatelskou špičkou a vytváří inspirativní tvůrčí prostor pro vynikající umělce mladé generace. Je držitelem Ceny Gideona Kleina. Za svoji práci s Orchestrem BERG získal v roce 2010 od České hudební rady / UNESCO ocenění za zásluhy o kvalitu a šíření české hudby.

Orchestr BERG je špičkové české těleso, které již řadu let přináší svěží vítr na českou hudební scénu – uvádí inovativní a zároveň divácky atraktivní projekty kombinující současnou hudbu s tancem, filmem, divadlem, projekcemi apod. Je průkopníkem uvádění současné hudby mimo tradiční sály – od roku 2005 vystoupil v celé řadě industriálních objektů i v rozestavěné stanici pražského metra. Specializuje se na uvádění současné hudby a podporu českých skladatelů především mladé generace. Za dobu své existence objednal a ve světové premiéře uvedl téměř dvě stovky nových děl. V českých premiérách také představuje tvorbu těch nejvýznamnějších zahraničních skladatelů, mimo jiné i hudební divadlo Schwarz auf Weiss Heinera Goebbelse, hudebně filmový kus Up-close Michela van der Aa, unikátní celovečerní kompozici In vain Georga Friedricha Haase nebo legendární dílo Györgye Ligetiho Poème symphonique pro 100 metronomů. Orchestr BERG uvedl celou řadu vlastních originálních projektů, například ve spolupráci s tanečnicí 420PEOPLE, režisérkou Petrou Tejnorovou, choreografkou Mirkou Eliášovou nebo režisérským duem SKUTR. Spolupracuje s nejvýznamnějšími českými kulturními organizacemi, mezi nimiž jsou například Centrum současného umění DOX, Divadlo Archa, Národní divadlo, festivaly Struny podzimu, Pražské jaro, Hudební fórum Hradec Králové ad. Věnuje se také edukativním aktivitám pro všechny věkové kategorie. V roce 2020 měl oslavit 20. sezónu. Je čerstvým držitelem prestižní ceny Prix Italia 2021 za projekt Hudba k siréně.

www.berg.cz

ORCHESTR BERG ZÍSKAL PRESTIŽNÍ CENU PRIX ITALIA ZA HUDBU K SIRÉNĚ!

Překvapení a ohromná radost – tak by se daly jednoduše vyjádřit pocity ze zprávy, že Orchestr BERG získal významnou cenu Prix Italia za dvouletý projekt Hudba k siréně. Díky spolupráci s Českým rozhlasem Vltava se nová hudba dostala k posluchačům v přímém přenosu v unikátním poledním čase. Tento výjimečný projekt reprezentoval

Českou republiku na řadě rozhlasových festivalů a z toho pravděpodobně nejvýznamnějšího si v červnu odnesl cenu za oblast hudby!

„Fantastický projekt!“ [Alan Davey, BBC]

„Skvělý projekt! Myslím, že opravdu využívá potenciál hudby spojovat lidi! Velmi inspirující. Díky!“ [Doris Bleich, SWR]

SRDEČNĚ ZVEME NA DALŠÍ AKCE LETOŠNÍ SEZÓNY

INspiraCe | ... hudba, pohyb & minimalistické inspirace úterý 17. srpna a středa 18. srpna, vždy ve 20:00, Divadlo Archa

Světová premiéra společného projektu Orchestru BERG a souboru současného tance 420PEOPLE v Divadle Archa! Unikátní symbióza choreografie Sylvy Šafkové a hudby Tomáše Reindla dává vyniknout interakci tanečníků a hudebníků, ve které je prostor i pro improvizaci. Inspirace principy kultovní skladby In C amerického minimalisty Terryho

Rileyho je přetavena do nové autorské kompozice, minimalismus a repetitivnost se zrcadlí také v nápadité a čisté scénografii Anny Chrtkové.

Choreografie: Sylva Šafková, Hudba: Tomáš Reindl / Omnion
Scénografie & kostýmy: Anna Chrtková, Světelný design: Martin Špetlík
Účinkují: 420PEOPLE, Orchester BERG & Tomáš Reindl / Omnion

A NĚCO NAVÍC!

Chcete s námi dvacátou sezónou oslavit intenzivněji?

Nebo nám prostě jen dát dárek?

Staňte se členy KLUBERGU!

Získáte báječný pocit, že přispíváte ke vzniku nových skladeb! Díky Vám se Orchester BERG stane také o něco méně závislý na veřejných zdrojích. A navíc Vás pozveme například na letní klubové akce, kde se potkáte se skladateli i hudebníky!

Roční členství vyjde na 1 476 Kč, pro dva je to 2 808 Kč. Nebo nám můžete každý měsíc posílat 123 Kč / 234 Kč.

ZAJÍMAVOST

Víte, že i kdybychom vyprodali sál jen vstupenkami za plnou cenu tří stokorun, činí příspěvek z grantů a dotací na každou z nich obvykle 600 – 700 Kč?

přípitek členům KLUBERGU po představení M IS FOR...

Eva Kesslová [Orchester BERG], choreograf Jiří Kylián a patronka KLUBERGU Soňa Červená

FANDÍTE NÁM? STAŇTE SE ČLENY KLUBERGU!

Chcete podpořit jedinečné projekty z oblasti nového umění?

Zajímá Vás, co se v BERGU chystá, a chcete u toho být jako první?

PŘIDEJTE SE!

Patronkou KLUBERGU je paní Soňa Červená, herečka a zpěvačka.

Měsíční členský příspěvek: 123 Kč [jednotlivec] / 234 Kč [ve dvou]

ČLENOVÉ KLUBERGU VZKAZUJÍ

„Jste úžasní, jak se neustále zdokonalujete a vymýšlíte nové a nové nápady!!! Gratuluji, obdivuji a držím palce:-)!!!!“ Martina B.

„Držím palce do další činnosti, obdivuji koncepci a koncerty se mi moc líbí.“ Jana M.

DĚKUJEME VŠEM ZA PODPORU!

Více informací: www.kluberg.cz.

Obrátit se můžete také na Evu Kesslovou – T: 604 205 937, E: kluberg@berg.cz

DĚKUJEME TĚM, KTEŘÍ NÁM POMÁHAJÍ!

DÁRCI: Věra Babišová, Martina Bahbouhová, Radvan Bahbouh, Jarmila a Pavel Baudišovi, Soňa Červená, Jan a Zora Činčerovi, Petr Doležal, PGK, Světlana Jägerová, Ondřej Jäger, Jakub Koutník, Tibor Lopusan, Kristián Suda, Tomáš Svatoň, Eva a Ivan Špírkovi, Helena a Martin Vágnerovi

KLUBERGU (klub dárců Orchestru BERG)

Martina & Radvan Bahbouhovi, Eva Bendová, Petr Beneš, Soňa Červená, Nevelina Dodovová, Hana Dvořáková, Václav Eis, Běla Hátlová, Anna a Petr Hejlovi, Lucie Chrápavá, Drahoslava Krnáčová, Rudolf Kryl, Jiří Kubiček (ve dvou), Rudolf Leška (ve dvou), Jana

Lukešová, Jana Macharáčková, Jiří Malíř, Jana Maříková, Mahulena Nešlehová, Jáchym Novotný, Iva Riley, Ivan Studený, Kristián Suda, Kateřina Svatoňová, Ing. Tomáš Svatoň, Ondřej Svoboda, Šárka Svobodová, Tomáš Šenberger, Vladimíra Šefranka, Eva & Ivan Špírkovi, Milan Štěrba, Danilo Tuzar, Yvona Vágnerová, Vladislava & Martin Valchářovi, Jan Vít, Dušan Vymětal, Zuzana Zubercová a jeden anonymní člen

ANDĚLÉ (dobrovolníci)

Věra Babišová, Radvan Bahbouh, Eva a Tonda Blomannovi, Jan Brázda, AK Anna Císařová & Peter Babiš, Dominik Dvořák, Josef Dvořák, Pavel Dvořák, Rut Fialová, Ondřej Holas, Pavel Hons, Veronika Jaklová, Aleš Janíček, Tomáš Jindříšek, Jitka Kloučková, Adam Kneblík, Šimon Kočí, Ivana Kolářová, Johana Kratochvílová, Petr Kubík, Maja Madárová, Daniel Mikolášek, Alena Miltová, Martin Pavala, Michal Pečeňa, Kateřina Plevová, Eva Ridenourová, Michael Romanovský, Michaela a Howard Sidenberg, Petr Somol, Jonáš Starý, Barbora Šlosárková, Lukáš Trnka, Pavel Trnka, Jan Trojan, Pavel Trojan Jr., Šimon Urban, Michaela Volfová a David Zábranský ...

PODPOŘILI

Ministerstvo kultury ČR, Hlavní město Praha, Partnerství OSA, Praha 1
Hlavní město Praha přispělo na aktivity Orchestru BERG v roce 2021 částkou 360 000 Kč.

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Český rozhlas, HISvoice, Harmonie

Děkujeme kreativní agentuře Brainz.cz za vizuální styl.

texty: Eva Kesslová

korektura: PhDr. Alena Miltová

fotografie: Jean-Luc Plouvier (Romitelli), Karel Šuster (Vrábel), Pavel Hejný (BERG)